

Warszawa bez węgla już w 2023 roku. Radni województwa podjęli decyzję Mazowsze zaostrza uchwałę antysmogową. Nowelizacja wprowadza zakaz spalania węgla w Warszawie od października 2023 r. Z kolei z początkiem 2028 r. przepis wejdzie w życie także w powiatach podwarszawskiego „obwarzanka”.

Jak wskazuje marszałek **Adam Struzik**, z problemem zanieczyszczenia powietrza borykamy się już od lat, na wielu szczeblach władzy samorządowej, jak i centralnej. – *Ta sprawa dotyczy nas wszystkich, zarówno mieszkańców wielkich miast, jak i najmniejszych miejscowości, ale także samorządowców. To naszą rolą jest ochrona środowiska oraz zdrowia obywateli. Powietrze nie zna granic, dlatego działania powinniśmy podejmować wspólnie. Aby zbliżyć się do naszego celu, jakim jest poprawa jakości powietrza, zaostrzamy obowiązujące przepisy. Robimy to jednak po dokładnych, drobiazgowych konsultacjach. Projekt to efekt pewnego kompromisu. Jestem jednak przekonany, że to kolejny ważny krok w walce ze smogiem, a jego pozytywne skutki mieszkańcy stolicy odczują już w perspektywie 2-3 lat* – podkreśla marszałek.

Prace nad uzupełnieniem uchwały antysmogowej trwają od 2020 r. Projekt nowelizacji był poddany w ubiegłym roku dwukrotnym konsultacjom społecznym i opiniowaniu przez właściwe organy. Miesiąc temu projekt uchwały trafił pod obrady sejmiku, jednak został wówczas skierowany do pracy w komisjach. Dziś radni zagłosowali za przyjęciem uchwały.

Pożegnanie z węglem, pożegnanie ze smogiem?

Jak mówi członkini zarządu województwa **Janina Ewa Orzełowska**, zmiany w uchwale mają dostarczyć samorządom narzędzi do skutecznej walki ze smogiem. – *Szacuje się, że przez zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu co roku umiera przedwcześnie 6 tys. osób. Ograniczenie spalania węgla w Warszawie i sąsiednich powiatach jest szczególnie ważne ze względu na dużą koncentrację ludności na tym obszarze. Przez wprowadzenie tego przepisu dotrzymujemy swojego zobowiązania z Kongresu Czystego Powietrza w 2020 roku, gdy wspólnie z warszawskim ratuszem zapowiedzieliśmy odejście stolicy od węgla do 2024 roku* – dodaje.

Mazowsze ma swoją uchwałę antysmogową już od listopada 2017 r. Zgodnie z jej zapisami wszystkie nowe kotły na paliwa stałe instalowane po 11 listopada 2017 r. muszą spełniać wymagania tzw. ekoprojektu. Od lipca 2018 roku obowiązuje także zakaz spalania części paliw stałych.

Jak powiedział przewodniczący sejmikowej Komisji Ochrony Środowiska **Mirosław Augustyniak**, nowelizacja uchwały to drobny krok, ale w dobrym, a w zasadzie koniecznym kierunku. – *Przeprowadzamy te zmiany nie w sposób rewolucyjny, ale ewolucyjny. Nowe przepisy od dawna budziły spore emocje, pojawiało się wiele uwag, czy to od organizacji pozarządowych, czy od producentów urządzeń grzewczych. Zdrowy rozsądek i odpowiedzialność podpowiadają jednak, że musimy zaakceptować te zmiany. Dotyczy to choćby nowo budowanych budynków, gdzie trzeba już myśleć o alternatywnych źródłach ogrzewania. Kluczem do bezpieczeństwa energetycznego jest ich dywersyfikacja* – podkreśla.

Podjęta przez radnych województwa uchwała zmieniająca obowiązującą dotychczas uchwałę antysmogową wejdzie w życie 14 dni po opublikowaniu w dzienniku urzędowym woj. mazowieckiego.

Uchwała w szczegółach

Nowe zapisy, które samorząd województwa chce wprowadzić, zostały w 2021 r. dwa razy poddane pod konsultacje społeczne. W ich ramach wpłynęło ponad 13 tys. uwag i wniosków mieszkańców, przedsiębiorców czy organizacji pozarządowych, a także 134 opinie i uwagi organów.

W przygotowanej propozycji znalazł się zakaz spalania węgla na terenie Warszawy. Ma on zacząć obowiązywać od **1 października 2023 r.** Taki przepis zostanie wprowadzony także w powiatach grodzkim,

legionowskim, mińskim, nowodworskim, piaseczyńskim, pruszkowskim, otwockim, warszawskim zachodnim i wołomińskim od **1 stycznia 2028 r.**

W nowych przepisach dotyczących zakazu spalania węgla przewidziano także wyłączenia. Mieszkańcy, którzy do 1 czerwca 2022 zainstalowali kotły i kominki spełniające wymogi ekoprojektu będą mogli w nich palić paliwami stałymi do końca ich żywotności.

Jak wskazuje **Marcin Podgórski**, dyrektor departamentu gospodarki odpadami, emisji i pozwoleń zintegrowanych w urzędzie marszałkowskim, zapisy projektu zmieniały się w trakcie opiniowania, gdyż uwzględnione zostały zasadne uwagi i sugestie. – *Sama uchwała to zaledwie kilka stron, ale jej zapisy w istotny sposób mogą pomóc w poprawie jakości powietrza. Kierunek zmian uwzględnia politykę energetyczną Polski, zgodnie z którą do 2040 roku planowane jest odejście od węgla oraz zbliża województwo do osiągnięcia neutralności klimatycznej wynikającej z Europejskiego Zielonego Ładu i pakietu Fit for 55* – podkreśla.

Większość mieszkańców za rezygnacją z węgla

Jak wynika z badania przeprowadzonego w 2021 roku przez ARC Rynek i Opinia dla urzędu marszałkowskiego, **ok. 2/3** mieszkańców Warszawy i podwarszawskich powiatów wyraża **pełne lub częściowe poparcie dla zakazu**. W stolicy za wprowadzeniem nowych regulacji opowiada się 69 proc. ankietowanych, w podregionie warszawskim wschodnim – 65 proc., a w warszawskim zachodnim – 66 proc.

Mazowsze wspiera ochronę powietrza

Podczas dzisiejszych obrad sejmiku radni przyznali także dofinansowanie dla mazowieckich samorządów w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza 2022”. To **9 mln zł na 178 projektów**, z czego 36 dotyczy właśnie przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej. Inne projekty to m.in. budowa stacji do ładowania pojazdów elektrycznych, czyszczenie ulic na mokro czy akcje edukacyjne i informacyjne.

Do tej pory radni województwa mazowieckiego w ramach autorskiego programu wsparcia „Mazowsze dla czystego powietrza” **przeznaczili 42,5 mln zł na realizację 576 inwestycji** lokalnych samorządów.